

Oponentský posudek diplomové práce:

Autorka DP: **Bc. Andrea Dally**

Název práce: **Analýza zkušenosti osob s bipolární afektivní poruchou**

K celkové struktuře práce:

Autorka v celkové koncepci své práce ctí zavedenou tradici: nejprve teorie – pak empirie. Vzhledem k tomu, že autorka ve své práci volí metodu zakotvené teorie, tj. postup „tažený daty“, spíše nežli „tažený teorií“, lze si představit, že určité teoretické zarámování by mohlo následovat až později, tj. poté, co se z dat samotných vynoří určité koncepty a jejich souvislosti.

K teoretické části práce:

I přes výše konstatovaný fakt, že práce hlásící se k postupu „taženému daty“ začíná teoretickou částí, je třeba konstatovat, že teoretická část zde dobře plní funkci nastolení zkoumané problematiky a jejího kontextu.

K metodologii výzkumu a ke způsobu presentace výzkumných zjištění:

Výzkumné otázky jsou položeny dobře – zároveň je zvolena výzkumná metoda (zakotvená teorie), která je vzhledem k těmto otázkám adekvátní. Za vhodné považuji okruhy semi-strukturovaného rozhovoru. Ve výzkumech tohoto typu bývá klíčový způsob analýzy dat a jeho presentace v textu. Za důležité kritérium validity, tj. platnosti zjištění, se zde považuje tzv. „transparence“, tj. určitá „průhlednost“ procesu, ve kterém se vynořila výzkumná zjištění. A právě zde vidím v provedení této práce určité „rezervy“. Část „zpracování dat“ je napsána poměrně skrovně, tj. je zde zmínka o tom, že bylo provedeno „kódování“. To, co dělá z metody zakotvené teorie tuto metodu, je právě to, že tu dochází k důsledné kontrole toho, aby se výsledky analýzy vynořily z dat (pokud možno v jejich úplnosti), a tento proces vynoření má být alespoň zčásti ukázán (být „transparentní“). K tomu má sloužit několik kroků kódování, přičemž není důležité, jak se těmto krokům kódování v textu práce říká, ale tento proces (kdy se z většího množství kategorií, vzniklých v procesu prvního, otevřeného kódování, vynoří výsledné, obecnější kategorie, popřípadě jejich vztahy) by měl v práci být (třeba jen výběrově) ukázán. V této „transparenci“ (jako důležitém kritériu validity) vidím „rezervu“ této práce.

Nutno však říci, že zjištění, ke kterým autorka takto došla, i přehledný způsob, jakým tato zjištění v textu prezentuje, považuji za velmi zajímavé a přínosné. Pokud je účelem a smyslem zakotvené teorie najít podstatné kategorie a jejich souvislosti (které umožňují nové porozumění zkoumanému fenoménu), tak tento výsledek je v práci kvalitně dosažen a přehledně presentován. Autorce se podařilo výsledky prezentovat v rámci schématu

(motivace, druhy učení, zdroje, výsledky učení), což považuji za originální a inspirující. Způsob presentace v textu (intepretace, citace, tabulky) je přehledný a dobře čitelný. Vedle zmíněné „transparence“ bývá často problémem kvalitativních prací (zaležených na principu emergence kategorií z dat) to, že jako výsledek by se mělo něco takříkajíc „přehledně zarýsovat“. Domnívám se, že právě toto autorka splnila nadstandardně, tj. mimořádně kvalitně a originálně. Schéma na str. 70 a 71 je vzorovým příkladem toho, jak by mohl či měl vypadat výsledek výzkumu, který pracuje metodou zakotvené teorie.

K diskusi:

V diskusi se autorka vyhýbá úskalí, snažit se za každou cenu shrnout odpovědi na výzkumné otázky do nějaké jednoduché krátké formulace a říká správně, že tyto odpovědi jsou přítomny v celé šíři textu. Diskuse je napsána citlivě, autorka svá zjištění skutečně promýšlí, zároveň je dává do vztahu s odbornou literaturou.

Formální kritéria ad.:

Práce splňuje formální kritéria a požadavky kladené na tento druh prací. Nevykazuje žádné znaky plagiátu.

Otázka k obhajobě:

Mohla byste se krátce zamyslet nad tím, co všechno podle vás plyne ze skutečnosti (co s sebou nese fakt), že osoby tohoto výzkumu byly zároveň účastníky klinické studie AKTIBIPO400?

Celkové hodnocení:

Autorka ve své práci prokázal schopnost tvůrčím a disciplinovaným způsobem realizovat kvalitativním výzkum. Rezervy týkající se „transparence“ procesu analýzy dat jsou podle mě bohatě vyváženy kvalitou a originalitou předložených zjištění, které jsou vzorovým příkladem výsledků práce pracující metodou zakotvené teorie.

Předložený text splňuje kritéria požadovaná pro tento druh publikací. Proto tuto práci doporučuji k obhajobě.

V Praze 28. 8. 2019

Vladimír Chrz